

نگاهی به توسعه صنایع دفاعی ترکیه

ترکیه تنها کشور مسلمان عضو پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) است که از دهه 1950 میلادی تاکنون کارنامه عضویت در این پیمان را با خود دارد و در مقاطع مختلف زمانی در عملیات های مختلف این پیمان نیز حضور فعال داشته است و شاید به همین علت از مدت ها پیش توسعه صنایع نظامی را در دستور کار خود قرار داده است.

به گزارش آران نیوز: به نقل از ایرنا در دهه های 1950 تا 2000 میلادی بدلیل شرایط نامناسب اقتصادی، ترکیه یکی از کشورهای کمک گیرنده تسلیحات نظامی از اعضای قدرتمند ناتو خصوصا آمریکا بود.

ترکیه در دهه 1970 در یک مدت زمان کوتاه که نجم الدین اربکان رهبر اسلامگرای ترکیه در دولت بلند اجویت معاونت نخست وزیری را عهده دار بود با تلاش های اربکان اقدام به گسترش صنایع دفاعی خود کرد، ولی این تلاش ها کوتاه مدت بود و وابستگی این کشور از لحاظ صنایع دفاعی به خارج همچنان ادامه یافت.

در اوایل تاسیس جمهوری ترکیه و در دوران آتاترک بنیانگذار جمهوری نوین ترکیه، تلاش هایی برای استقلال صنایع دفاعی این کشور و بنیانگذاری صنایع مادر دفاعی انجام شده بود که چندان موفقیت آمیز نبود ولی کارخانه های مختلف مهمات و سلاح متعلق به دولت برای رفع نیازهای ابتدایی ارتش ترکیه که دومین ارتش بزرگ در ناتو است ادامه یافت و این تلاشها همچنان ادامه دارد.

بعد از دهه 1980 میلادی و تلاش برای تغییر سیستم اقتصادی ترکیه و گذر به سیستم بازار آزاد، تلاش هایی در صنایع دفاعی ترکیه نیز برای رهایی از وابستگی آغاز شد. در این دهه و نیز در دهه 1990 میلادی ترکیه سعی در انتقال فناوری ساخت خریدهای خود از خارج به داخل را انجام داد و به عنوان نمونه برخی قطعات هواپیماهای اف 16 در ترکیه ساخته و حتی ترکیه تعمیر این هواپیماها را نیز عهده دار شد.

از دهه 1990 میلادی به بعد ترکیه رشد چشمگیری در صنایع دفاعی نسبت به قبل داشت. در این سالها علاوه بر ساخت انواع قطعات کوچک همانند بی سیم و قطعات مختلف، خودروهای زرهی نیز با کیفیت مناسب تولید و در بازارهای جهانی عرضه شد.

با بدست گیری قدرت از سوی حزب عدالت و توسعه و توسعه اقتصادی ترکیه در دوران حاکمیت این حزب به خصوص بعد از چهار سال نخست حکومت این حزب، تلاش ها برای رشد و توسعه صنایع دفاعی ترکیه و استفاده از فناوریهای جدید نیز افزایش یافت.

در سالهای اخیر ترکیه اقدام به ساخت بالگرد، هواپیماهای بدون سرنشین، توسعه خودروهای زرهی خود کرده و علاوه بر آن برنامه تولید تانک ملی نیز در دستور کار صنایع دفاعی ترکیه قرار گرفته است.

به گفته برخی کارشناسان نظامی سرعت توسعه صنایع دفاعی ترکیه در طول سالهای اخیر روندی تصاعدی نسبت به قبل داشت و ترکیه در زمینه ساخت و آزمایش سلاحهای مختلف نیز تلاشهای قابل توجهی انجام داده است.

نکته قابل توجه در فعالیت های صنایع دفاعی ترکیه این است که ترکیه بدون جار و جنجال های تبلیغاتی کارهای خود در این زمینه را پیش می برد و در این زمینه حتی سیاستمداران نیز بگونه ای که در موارد دیگر از پیشرفت های ترکیه سخن به میان می آورند، زیاد به این مساله نمی پردازند.

خلوصی آکار وزیر دفاع ترکیه روز یکشنبه طی سخنانی گفت: تامین نیازهای دفاعی ترکیه تنها یک ترجیح نیست بلکه یک ضرورت است.

وی طی سخنانی در شرکت بی او سی که علاوه بر ساخت اتوبوس، مینی بوس و میدی بوس، برخی خودروهای زرهی نیز تولید می کند گفت: ترکیه مجبور به استفاده از سلاح های خود و موفقیت در مبارزه با تروریسم و حفاظت از منافع ملی خود است.

آکار با اشاره به اینکه ترکیه در تلاش توسعه فناوریهای دفاعی خود با استفاده از امکانات داخلی است گفت: کشورهای خارجی در دشوارترین برهه های زمانی به رغم گرفتن پول، اسلحه هایی که تعهد فروش آنها را داده بودند به ترکیه تحویل ندادند.

به گفته آکار میزان تکیه ترکیه به صنایع دفاعی خود از رقم 20 درصد در سال 2002 در حال حاضر به رقم 68 درصد رسیده است.

رجب طیب اردوغان رییس جمهور ترکیه نیز روز یکشنبه طی سخنانی در این زمینه گفت: صنایع دفاعی اهمیت استراتژیک برای کشور دارد و با لحاظ این مساله وی شخصا از طرحهای صنایع دفاعی حمایت می کند.

اردوغان نیز گفت: وابستگی صنایع دفاعی به خارج به 35 درصد رسیده است، اگر هواپیماهای بدون سرنشین بدون سلاح و با سلاح ترکیه، اگر توپها، موشکها، خودروهای زرهی، سیستمهای رهیابی و خبر رسانی، نرم افزارهای تهیه شده از سوی ترکیه نبود، ترکیه از سوی قدرتهای خارجی بگونه ای که امکان نفس کشیدن نیز برایش نمی ماند تحت فشار قرار می گرفت.

فعالیت ها و طرح های صنایع دفاعی ترکیه در سرفصل های مختلف پی گرفته می شود، این موارد شامل طرح ها و محصولات ضد تانک، هواپیماهای بدون سرنشین، طرح های دفاع هوایی، طرح های ساخت هواپیما و بالگرد، طرح های ساخت ماهواره،

طرح های خودروهایی زرهی ، طرح های دفاع دریایی که شامل ساخت ناوشکن ها، زیر دریایی ها و سلاح های مورد استفاده در دفاع دریایی است، ساخت مهمات صنایع هوایی، طرح های محصولات لیزری، طرح های ساحت سلاح های مختلف می باشد. در راستای طرح های کلان ترکیه ، دولت آنکارا هدف خود را رساندن سطح صادرات صنایع دفاعی ترکیه جزو 10 کشور برتر جهان تا سال 2023 قرار داده است و هدف فروش 25 میلیارد دلار محصولات صنایع دفاعی تا آن سال را دارد. طبق آمارهای ارایه شده میزان صادرات بخش صنایع دفاعی ترکیه در سال 2017 نسبت به سال ماقبل با 3.27 درصد افزایش به رقم 74/1 میلیارد دلار رسید. این بیشترین میزان صادرات ترکیه در بخش صنایع دفاعی بود. ارقام سال 2018 میلادی هنوز منتشر نشده است ولی پیش بینی می شود که رقم یاد شده افزایش نشان خواهد داد.

میزان صادرات صنایع دفاعی ترکیه از سال 2011 به بعد در طول سالها سیر صعودی داشته است. این رقم در بین سالهای 2011 تا 2016 میلادی برابر با 883 میلیون و 845 هزار دلار، یک میلیارد و 261 میلیون دلار، یک میلیارد و 389 میلیون دلار، یک میلیارد و 648 میلیون دلار، یک میلیارد و 654 میلیون دلار و یک میلیارد و 677 میلیون دلار بود.

آمریکا، آلمان، هندوستان، فرانسه، لهستان، انگلستان، عربستان سعودی، ایتالیا ، مالزی، آذربایجان، ترکمنستان و قطر از جمله مبادی صادراتی صنایع دفاعی ترکیه هستند.

سه کشور آمریکا، آلمان، مالزی در صدر کشورهای وارد کننده صنایع دفاعی ترکیه هستند.

آخرین مورد صادرات صنایع دفاعی ترکیه، فروش هواپیماهای بدون سرنشین این کشور به اوکراین بود. ترکیه هواپیماهای بدون سرنشین تی بی 2 را قبلا به قطر فروخته بود و اوکراین نیز با امضای قراردادی شش عدد از این هواپیماها را خریداری کرد. این هواپیماها در یکسال آتی تسلیم اوکراین خواهد شد.

هواپیماهای یاد شده بعد از آنکه آمریکا و اسرائیل از فروش هواپیماهای بدون سرنشین به ترکیه به رغم وجود قرارداد فروش خودداری کردند از سوی کارشناسان ترکیه طراحی و ساخته شد. داماد رجب طیب اردوغان رییس جمهور ترکیه در ساخت این هواپیماها نقش عمده ای بر عهده دارد.